

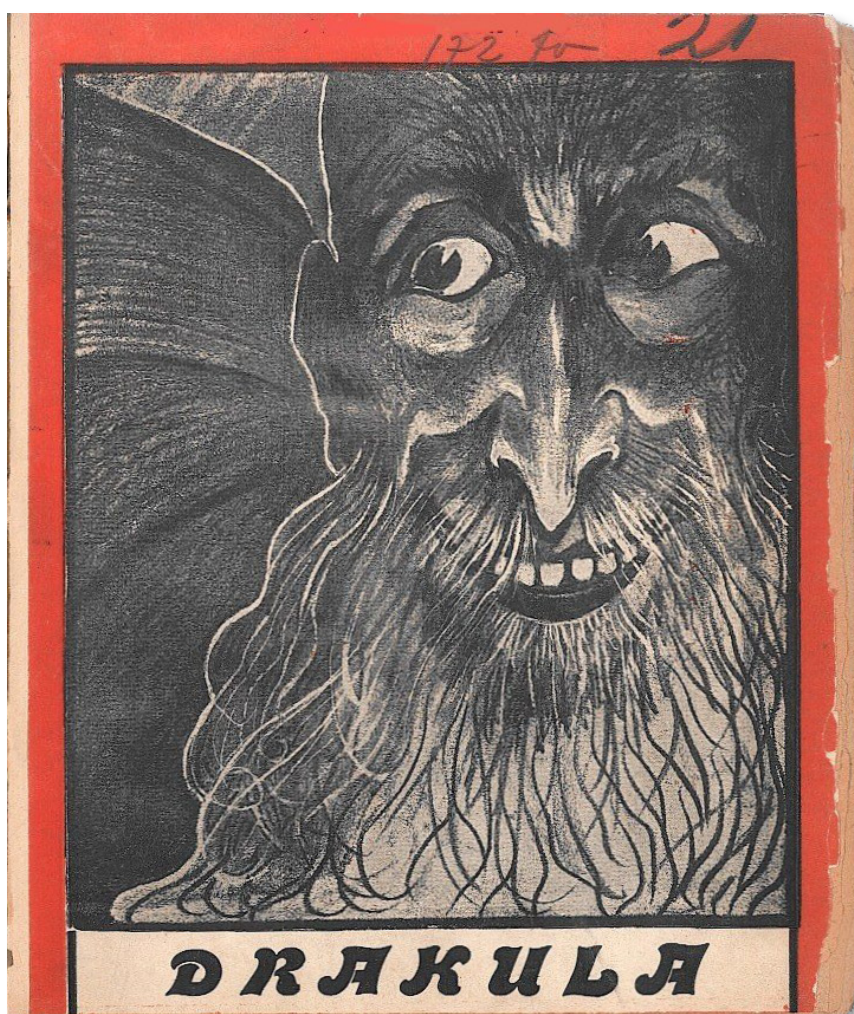

Letter from Castle Dracula

- the News Bulletin of The Transylvanian Society of Dracula

HUNGARY SPECIAL

THE VERY FIRST TRANSLATION & SERIALISATION OF “DRACULA”

Cover of the first translated version of *Dracula*, May 1898. Image: courtesy Simone Berni.

SUMMER ISSUE, JUNE 2016

CHIEF EDITOR: DANIELA DIACONESCU, BUCHAREST

ACTING EDITOR: HANS CORNEEL DE ROOS, MUNICH

E-MAIL ADDRESS: MYSTERIOUSJOURNEYS@GMAIL.COM

TELEPHONE / FAX: +40/723.584.430

43.A - PETOFI SANDOR STR., BUCURESTI 1 – 011405, ROMANIA

WE ARE ALWAYS LOOKING FOR NEW CONTRIBUTORS!

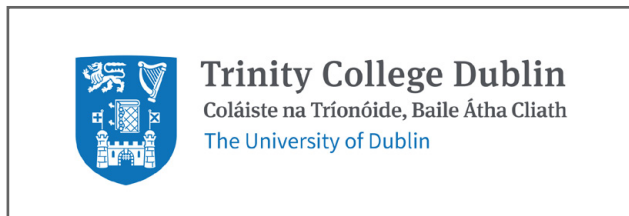
A GREETING WORD FROM OUR VICE-PRESIDENT

Bucharest, 28 June 2016

Dear TSD members all around,

Summer has arrived and soon many of you will start flying around the world (or hide at home) to recover from the academic year and – hopefully – find new inspiration.

Our **international TSD conference in Dublin, the Fourth World Dracula Congress on 20 & 21 October 2016 in Dublin**, is approaching. As you can see on our conference website, www.tsdcon25.com, we have already an impressive programme of renowned keynote speakers and other highly interesting contributions. In cooperation with our Scientific Committee, we have found a place for each submitted presentation. As the number of participants will be rather around 50 than 80, as initially planned, we may combine some of the workshops to make a more efficient use of the rooms offered to us by Trinity College free of charge. At the moment, we are waiting for the participation fees to come in, in order to have a better overview of our financial possibilities. Please follow the announcements on the [TSD Facebookgroup](#) to be always up-to-date.

Most of you will be familiar with the books by **Professors Raymond McNally and Radu Florescu** about the alleged link between Bram Stoker's Count and the historical person Vlad the Impaler. From 1972 until 1997, their opinions have dominated the popular view on this issue and from the academic side, serious resistance only developed with the foundation of the TSD, the First World Dracula Congress in 1995 and the writings of Professor Elizabeth Miller, Honorary President of our Canadian Chapter. One of the core arguments put forward by the Boston historians is that in a medieval poem by German *Meistersänger* Michael Beheim, Vlad III would have been described as dipping his bread in the blood of his victims – which would have made him a “vampire in the technical sense.” Allegedly, Stoker would have been familiar with this description, which then would have inspired him to pick Vlad III Dracula as the historical model for his

fictional Count. This idea has convincingly been criticised by Elizabeth Miller, who also established that McNally's and Florescu's translation of Beheim's stanza constituted a “remarkably liberal translation.” In a guest contribution to the online magazine *Vamped.org*, Hans de Roos recently demonstrated that McNally's and Florescu's rendering has no basis in Beheim's text at all and that their mistake could easily have been avoided, had they only cared to consult a German dictionary. On top of that, since the end of the 1960s, they closely cooperated with Matei Cazacu, a Romanian *Dracula* specialist, who had published a *correct* translation of the Beheim poem already in 1988, one year before *Prince of Many Faces* was launched. I always found it sad that Raymond McNally and Radu Florescu never cared to correct their theories, although their errors were pointed out to them already long ago; the President of the TSD, Nicolae Paduraru, was among the people who pledged the two authors to repair the misunderstandings they were spreading – without getting a response, alas. Hans's research into the backgrounds of the false Beheim translation now throws an even bleaker light on the seriosity of their methods. See the [article of 26 May 2016 \(World Dracula Day\) in Vamped.org](#).

The present issue focuses on Simone Berni's research on the **Hungarian translation of *Dracula***, which is the first translation of the novel to a foreign language ever. Berni was able to locate a publicly available book copy of this translation (1898) in the Hungarian National Library, Budapest. In his reports, he also mentioned that this text must have been serialised before it appeared in book form. For our Acting Editor, this was the start signal to track down this unique serialisation and secure digital copies of all 83 installments, that appeared in the newspaper *Budapesti Hirlap* from 1 January till 29 March 1898.

Happy reading! And don't forget to submit your own contribution to our newsletter!

Daniela Diaconescu
Co-Founder and Vice-President of the TSD

“BUDA-PESTH SEEMS A WONDERFUL PLACE”

How a Hungarian newspaperman produced Dracula's very first translation and serialisation

By Hans C. de Roos, Acting Editor

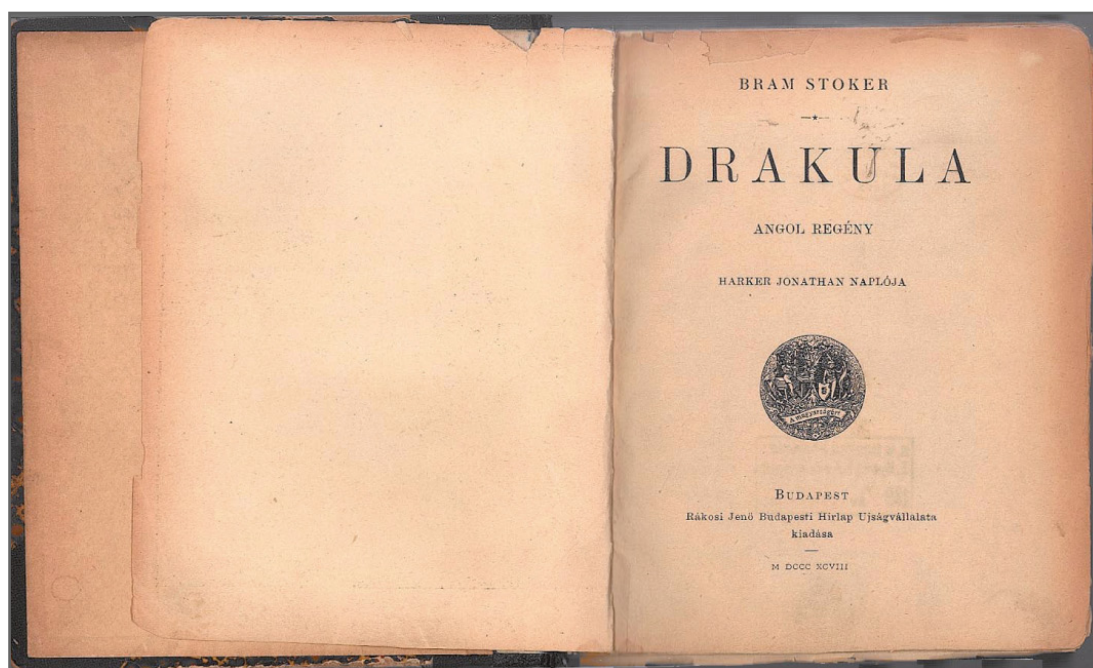

The Hungarian newspaper *Budapesti Hirlap* appeared 1883-1939 in Budapest. Editor and publisher: Jenő Rákosi.

Since a couple of days, the [Facebook-page of The Transylvanian Society of Dracula](#) has been enriched by the portrait of an old bearded man with a pointed nose and shiny teeth. Santa Claus, Fagin or Shylock, so were the first comments – in fact, we are looking at the very first illustration of Count Dracula, unearthed by book hunter [Simone Berni](#) from Siena, Italy.

In his article *Dracula, di Bram Stoker – Il mistero dell'edizione ungherese del 1898* of 4 July 2015, Berni reported on the first translation of *Dracula* into a foreign language ever.

Between the end of 2013 and the beginning of 2014, three extremely rare copies of a hitherto obscure Hungarian edition, dated 1898, had come up for auction. The buyers remained anonymous, but Berni was able to locate a further copy of the book in the Hungarian National Library in Budapest and get hold of a scan of the cover and the first few pages. Unlike the three copies that had been auctioned, the library copy featured a coloured cover – the first-ever illustration of the Count Dracula character, as far as we know today, predating the cover illustration of the abridged English edition of 1901 showing the Count climbing down the wall.

The first book edition of the Hungarian translation of *Dracula*, published 1898. Image: courtesy Simone Berni.

Berni wondered how this official deposit copy of the first foreign-language *Dracula* edition could have been overseen by scholars compiling *Dracula* bibliographies; it is unambiguously listed in the online catalog of Országos Széchényi Könyvtár, the Széchényi National Library. He found no other explanation than the deviant spelling of the name and the book title *Dracula* in Hungarian: the book in the National Library is registered under the name *Drakula: Harker Jonathan naplója* (regény/Bram Stoker). For true scholars, though, this would have been a pretty weak excuse: Entering the keyword “Stoker” and sorting the results from old to new does the job as well; the 1898 edition pops up as the very first item on the list.

Although Berni was relieved to find out that the copy in the National Library was NOT “just the serialized edition published in *Magyar Hírlap*, bound in a volume and not a book proper” [Berni, 2016, p. 32], for me this serialisation seemed to be of more interest than the bound book itself, as it was published earlier; during the Victorian Age, newspaper serialisations were a wide-spread and respectable method to launch new novels. In John E. Browning’s *Bram Stoker’s Forgotten Writings* (Palgrave, 2012), David Skal’s discovery of the serialisation in the *Charlotte Daily Observer* was announced; it appeared between 16 July and 10 December, 1899. As I found out at the beginning of 2014, the Reykjavík newspaper *Fjallkonan* started a serialisation in Icelandic on 13 January 1900, only a few weeks after the last episode in the American newspaper. From this, I concluded that the Icelandic version was the first foreign translation ever, and at the same time the first serialisation in a foreign language. Berni’s groundbreaking research forces me to correct myself. Obviously, Hungary was not only the first country to produce a *Dracula* movie; it was ahead of all other nations regarding the first foreign translation and the first serialisation (if we ignore the Colonial Editions here).

The long period of isolation during the Cold War often makes us forget that despite Harker’s remark about “leaving the West”, Budapest was one of Europe’s most modern cities. Its electrification infrastructure was completed in 1893 and in 1896, after London and Liverpool, it was the third city worldwide to have an underground railway. After Boston – and before Paris – Pest in 1878 had one of the first telephone exchanges in the world. Invented by Tivadar Puskás (a member of the Transylvanian nobility), it was the first to feature a telephone news broadcast service – a forerunner of the radio.

Rákosi’s newspaper appeared on a daily basis and in 1898 counted 12 pages, advertisements included. Rákosi, born as Jenő Kreamsner on 12 November 1842, was a well-known journalist, publisher, writer and political figure. He was from a family of Danube Swabians and, like Valdimar Ásmundsson, he was largely self-taught. He was active as a poet and playwright, lived in Graz, among others, and translated plays by Shakespeare (*The Merry Wives of Windsor*, *As You Like It*, *Cymbeline* and other works). He was elected a corresponding member of the Hungarian Academy of Sciences in 1892.

Politically and culturally, Rákosi followed a nationalist direction, supporting and encouraging the growth of Hungarian literature; he was a key figure in the National Association of Writers and also in the Association of Journalists. He warned both for the dominance of Germany and the growing power of the Slavs. Rákosi considered the harsh regulations of the 1920 Trianon Treaty as a danger for the peace in Europe and watched Mussolini’s rise to power in Italy with great suspicion. In 1928, shortly before his death, he mentioned this in his memoirs and discussed this issue with Lord Rothermere, the editor of *The Daily Mail*, during meetings in London and Venice.

Találatok megjelenítése

Keresés: BK stoker OSZK Katalógus - Amicus
Rendezés növekvő

Megjelenítve: 1 - 10 / 43

Keresőkérdés módosítása
Ha nem találta, amit keresett...

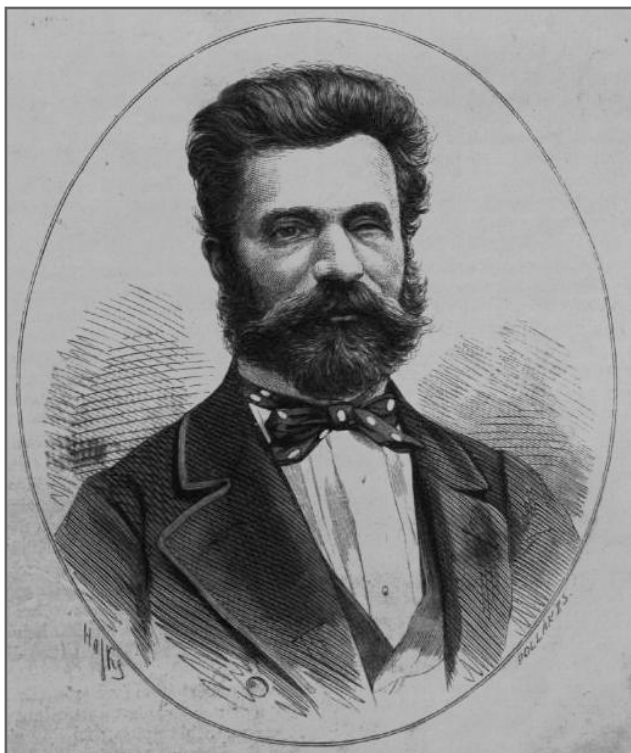
1 / 43
Teljes megjelenítés
MARC formátum
Cédula formátum
Rekord tárolása

[271.504 / Raktár](#)

Cím és szerzőségi közlés: **Drakula : Harker Jonathan naplója : regény / Bram Stoker.**
 Megjelenés: Budapest : Budapesti Hírlap, 1898.
 Terj./Fiz. jell.: 619 p. ; 15 cm
 Név/nevek: **Stoker**, Bram (1847-1912).

The catalog entry in the Hungarian National Library.

Alas, Berni could give me no further information about the serialisation, such as the dates and the format of the installments, as he had not been able to locate it. Later, I discovered that Rákosi's newspaper was named *Budapesti Hírlap*, not *Magyar Hírlap*, as assumed by Berni. The serialisation was already mentioned in 1921, in an article about Karoly Lathay's *Drakula* movie [*Képes Mozivilág*], quoted by Rhodes, 2010, p. 26, without giving any further details. I also found references to the existence of Rákosi's translation in various Hungarian vampire-related articles, again without any precise information about the 1898 serialisation [see REFERENCES].

Jenő Rákosi.

Finally, I was able to locate a subscription-based Hungarian archive, [Arcanum Digitális Tudománytár](#), containing digital copies of *Budapesti Hírlap* up till 1939; here I searched for the *Drakula* serialisation.

The first installment appeared in *Budapesti Hírlap* on 1 January in 1898 on page 12. The story was titled

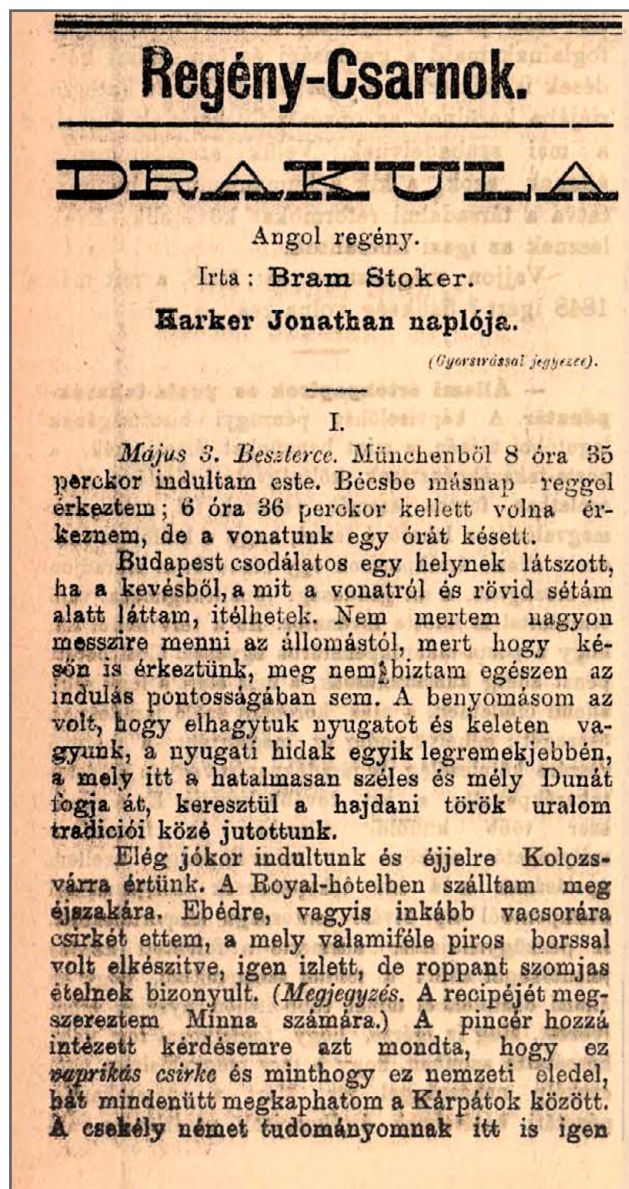
Regény-Csarnok.
DRAKULA
Angol regény.
Írta: **Bram Stoker.**
Harker Jonathan naplója.
(gyorsírással jegyezve)

Note: “Regény” means “novel” while “csarnok” in modern Hungarian means “hall.” In Rákosi's time, however, “regény-csarnok” probably meant “serial novel.” The rest reads: *Dracula*. English novel. Author: Bram Stoker. Jonathan Harker's Diary (written in shorthand).

The story always appeared on the lower halves of two pages; sometimes, only one half-page was published. The episodes were numbered from 1 to 79, but the number 16 was used three times in a row, with different content; the numbers 27 and 49 were used twice.

The last episode appeared on 29 March 1898; a new episode was published almost every day. This means that Rákosi either must have been a very quick translator, or that he had prepared *Drakula* already during the year 1897, when *Dracula* first appeared in London (26 May). The latter seems more probable, as the serialisation started on 1 January 1898 exactly – a symbolical date.

Unlike *Makt Myrkranna*, serialised from 13 January 1900 on, the Hungarian text is unabridged and strictly follows the English original, as far as I could check in the short time before publishing this article.

Budapesti Hírlap, 1 January 1898, page 12.

Some small deviations hit my eye, however. In the very first line, the English text reads:

3 May. Bistritz.--Left Munich at 8:35 P. M., on 1st May, arriving at Vienna early next morning; should have arrived at 6:46, but train was an hour late.

In the Hungarian translation, the term “on 1st May” is left out and “6:46” has been changed to “6:36.”

And in the famous conversation between the Count and Harker, in which the vampire speaks about his family’s past, I also found a small hiatus. In the English original:

When was redeemed that great shame of my nation, the shame of Cassova, when the flags of the Wallach and the Magyar went down beneath the Crescent?

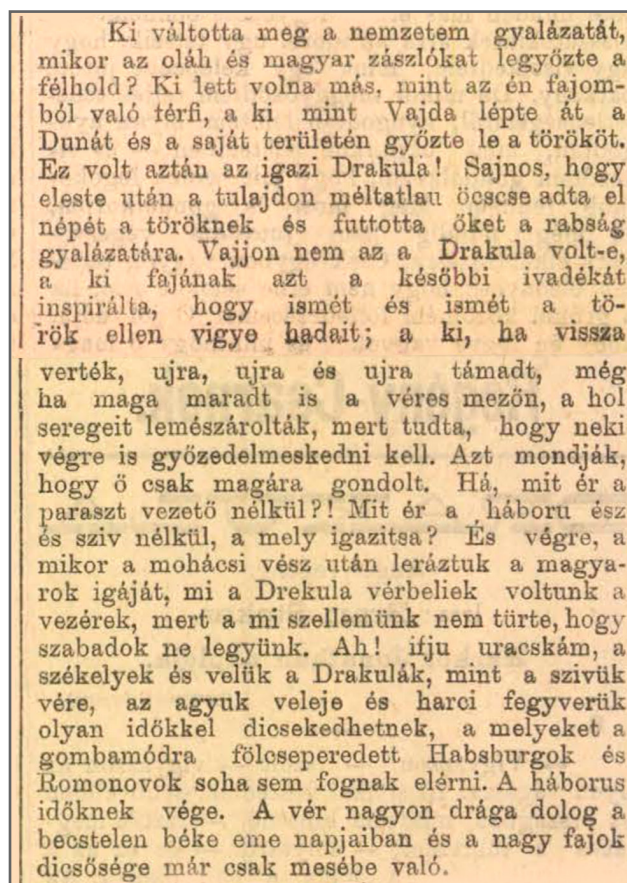
Rákosi’s translation mentions the “national shame” but omits the hint to the Second Battle of Kosovo (1448).

Such small omissions or transcription errors do not change the character of the story, however, and may have resulted from haste or from Rákosi’s assessment that he simply could leave out such details. Only a more elaborate comparison of the Hungarian text to the English original can show us if other, more significant changes were made. Additionally, it would be interesting to check if there are any differences between the newspaper and the book version, or between the first edition and later editions.

For the moment, however, I assume that both the serialisation and in the book provide us with an almost complete translation, reflecting the original. Ironically, for this very reason the Hungarian version appears less exciting and intriguing to me than the Icelandic version, which features a modified plot plus a preface extra written by Bram Stoker; for more details I refer to my upcoming book [Powers of Darkness – The Lost Version of Dracula](#) (Overlook Press, New York, October 2016). But first is first – Berni’s research deserves applause and the backgrounds of the Hungarian publication certainly deserve more study; that it preceded the Icelandic version and the US serialisation seems undoubtable now.

Like in the case of *Makt Myrkranna*, I assembled a complete digital copy of the serialisation in *Budapesti Hírlap*, as a basis for further research. Together with my Hungarian friends, I hope to find the time to study it more in detail.

With thanks to Simone Berni, Siena.

Budapesti Hírlap, 8 Jan. 1898, p. 12: the Count tells about his family.

All translations from the Hungarian on these pages are open to comment and improvement. Rákosi wrote in a style that sounds outdated to modern native Hungarian speakers and many expressions are not in use anymore. With the help of Borbála de Roos (Geneva) and Levente Kozma (Budapest), I have tried to create a useful rendering. An in-depth study of Rákosi’s statements about Stoker’s novel and its reception would cost extra days or even weeks and thus delay the publication of the essential points presented in this paper. As Rákosi evidently did not know that *Dracula* was written and first published in England, his observations perhaps must be taken *cum grano salis*. I thank Borbála and Levente for their great help; should any errors have remained, this is solely my responsibility.

REFERENCES:

- Arany**, Mihály. *Vámpír a könyvben + VIDEÓ*, dated 29 October 2010, at [szegedma.hu](#).
- Berni**, Simone. *Dracula di Bram Stoker – Il mistero delle prime edizioni*. Macerata: Bibliothaus, October 2014.
- Berni**, Simone. *Dracula by Bram Stoker – The Mystery of the Early Editions*. Translation by Stefano Bigliardi. Macerata: Bibliothaus, April 2016.
- Browning**, John E. (ed). *Bram Stoker’s Forgotten Writings*. New York: Palgrave, 2012.
- Keresztesi** József. *Pop, csajok, satöbbi – Bram Stoker: Drakula (könyv)*, dated 1 November 2007, at [magyarnarancs.hu](#).
- NN**. *Drakula – Lajthay Károly Legújabb Filmje*, in *Képes Mozivilág*, 16 January 1921, p. 21.
- Rhodes**, Gary D. *Drakula halála (1921): The Cinema’s First Dracula*, in *Horror Studies* 1: 1, pp. 25–47, 2010.

— (Uj regényünk.) Ebben a számunkban véget ér *Degaston* Alexandre kis elbeszélése, a melyet tegnap kezdtünk meg. Holnap, újév napján, jelenik meg új regényünk első közleménye. Ez a regény, a melynek címe

Drakula

egyike az angol karácsonyi könyvpiac legnagyobb szenzációinak. Szerzője, az amerikai *Stoker* Brom, majdnem ugyanazt a hatást tudta elérni, a melyet annak idején a *Trilby* tett. A *Drakula* a legcsodálatosabb a sok csodálatos történet közt, a mely angol tollból valaha kikerült. Izgatóan érdekes; hihetetlennek és megfoghatatlannak látszik s az ember nem tudja letenni kezéből a könyvet. Ránk nézve még különös érdekessége is van: az angol szerző regényének színhelye *Erdély*.

Budapesti Hírlap, 31 December 1897, p. 17:

— (Our new novel.) The short story by Alexandre *Degaston* which started yesterday, ends today. Tomorrow, on New Year's Day, a new novel will appear. This novel, which is titled

Drakula¹

is one of the biggest sensations of the English Christmas book market. Its author, the American Brom [sic!] *Stoker*, managed to achieve almost the same effect as *Trilby* did in its time. *Drakula* is the most beautiful of the many beautiful stories that ever flew from an English pen.² Excitingly interesting; it seems to be unbelievable and inexplicable and the reader can barely put down the book. One particularly interesting feature for us is: the English² story takes place in *Transylvania*.

¹ I have kept to the spelling "Drakula" for the Hungarian version of the novel, to distinguish it from the English original.

² Rákosi calls Stoker an American, the expressions "English pen" and "English novel" must refer to the English language, not the country – unless "American" and "English" meant the same to Rákosi.

essages from the Editor

- [dapestiHirlap_1898_01_pages0-0_Title.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages11-11_#1_FirstSerialisation.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages12-12.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages24-24_#2.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages25-25.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages36-36_#3.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages55-55_#4.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages56-56.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages72-72_#5.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages73-73.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages91-91_#6.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages92-92.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages102-102_#7.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages103-103.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages120-120_#8.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages121-121_Count's_Monolog.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages139-139_#9.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages140-140.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages154-154_#10.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages155-155.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages173-173_#11.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages174-174.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages192-192_#12.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages193-193.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages210-210_#13.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages211-211.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages230-230_#14.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages231-231.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages247-247_#15.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages248-248.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages267-267_#16.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages268-268.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages280-280_#16_BIS.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages281-281.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages299-299_#16_C.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages300-300.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages315-315_#17.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages316-316.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages332-332_#18_Whitby_Start.pdf](#)
- [dapestiHirlap_1898_01_pages333-333.pdf](#)

- [BudapestiHirlap_1898_02_pages274-274.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages292-292_#43.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages293-293.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages314-314_#44.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages315-315.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages334-334_#45.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages335-335.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages352-352_#46.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages353-353.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages375-375_#47.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages376-376.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages391-391_#48.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages410-410_#49.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages411-411.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages425-425_49_BIS.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages426-426.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages444-444_#50.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages445-445.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages461-461_#51.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages462-462.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages480-480_#52.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_02_pages481-481.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages12-12_#53.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages13-13.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages31-31_#54.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages32-32.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages48-48_#55.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages49-49.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages69-69_#56.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages70-70.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages88-88_#57.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages89-89.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages108-108_#58.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages109-109.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages148-148_59.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages149-149.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages166-166_#60.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages167-167.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages185-185_#61.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages186-186.pdf](#)

- [BudapestiHirlap_1898_03_pages204-204_#62.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages205-205.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages223-223_#63.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages224-224.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages253-253_#64.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages254-254.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages264-264.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages265-265.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages289-289_#66.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages290-290.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages321-321_#67.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages322-322.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages340-340_#68.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages361-361_#69.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages362-362.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages379-379_#69.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages380-380.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages408-408_#70.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages409-409.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages420-420_#71.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages441-441_#72.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages442-442.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages459-459_#73.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages460-460.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages479-479_#74.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages480-480.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages500-500_#75.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages501-501.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages510-510_#76.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages511-511.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages534-534_#77.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages535-535.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages554-554_#78.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages574-574_#79.pdf](#)
- [BudapestiHirlap_1898_03_pages575-575_END.pdf](#)

Please note: the first page in 1898 is counted as page 0 (zero), so that every page number in the first issue needs to be increased by 1 to match the page number in the newspaper.

Regény-Csarnok.

DRAKULA

Angol regény.

Írta: Bram Stoker.

79

A szekéren egy nagy láda volt. A szívem nagyot dobbant a látásra, mert érzem, hogy közel a vég. Esteledett és én jól tudtam, hogy a nap nyugtával az, a ki addig abba a ládába van fogva, főlzabradul és sokféle formában menekülhet üldözésünk elől. Féllemben a professzor felé fordultam; és ijedtemre láttam, hogy nincsen ott. De egy pillanattal később meglettam jobbján. Egy kört vont a szikla körül, olyat, a mely az elmúlt éjjel is őtalmat adott nekünk. Mikor befejezte, mellem jött, újra mondván:

— Így legalább biztosságban leszen tőle! Elvette tőlem az íveget és a főrgeteg legközelebbi szünete alatt végig nézte vele a tájt.

— Nézze, mily gyorsan közelednek; varik a lovakat; és vágtatnak, a hogy csak bírnak. — Elhallgatott és egyszer csak halk, szomorú hangon folytatta:

— A nap nyugtára számítva sietnek ily örült gyorsasággal. Lehet, hogy elkésünk. Legyen meg Isten akarat! Vakító hőfórgeteg takarta el pár pillanatra a tájat, de gyorsan elmúlt és a professzor ismét az utat kémlelte messzelátójával. Egyszer csak elküldte magát: — Nézze! nézze! nézze! Két lovas ember közeledik gyorsan délről, fogja gyorsan az

íveget. Nézze hamar, a míg a hőfórgeteg el nem takarja őket újra. Én fogtam az íveget és néztem. A két férfi Morrisz és Seward doktor lehetett. Azt tudtam, hogy egyik sem Jonathán. De egyttal tudtam azt is, hogy Jonathán sincs messze. Köfűl nézve, a szekeres csoporttól északra másik két embert láttam löhálálában vágtatva közeledni. Az egyikről tudtam, hogy Jonathán, a másik tehát csak Godalming lord lehetett. Ők is a szekereseket üldözték. Mikor mondtam ezt a professzornak, örömben kiabált, mint egy iskolás fiú és puszkáját kézhez készítette rejtékünk nyílása mellé. Valamennyien itt előttünk fognak találkozni, mondta. Ha itt lesz az ideje, a cigányok minden oldalról be lesznek kerítve. Én is kézhez vettem revolveremet, mert a míg beszéltünk, a farkasok ordítása hangosabb lett és mintha közeledett volna.

A várakozás minden perce egy örökkévalóságnak tetszett. Az órákat nézve, nehéz volt elhinni, hogy egy órába sem tellett, a míg a különböző csoportok közel értek hozzánk. Már jól meg tudtuk egymástól különböztetni az egyéneket, úgy az üldözök, mint az üldözöttek csoportjában. Közelebb, mind közelebb értek. A professzor meg én leguggoltunk a sziklán mögött és készen tartottuk fegyverünket; láttam hogy el van száva arra, hogy nem érezti el őket az uton. Jelenlétünkrol senkinek sejtelve sem volt.

Egyszerre csak két hang kiáltotta egyszerre hogy *megdől!* — Az egyik Jonathánnak a szenvedélytől kiélesedett hangja volt; a másik Morris ur erős elsánts és mégis nyugodt parancszava. A cigányok ha nem értették is a nyelvet, a hangot félre nem érhették. Ösztön szerűen meglassították futásukat és abban a pillanatban mellettük termettek egyik oldalon

Godalming lord és Jonathán, a másikon Seward doktor és Morris ur. A cigányok vezére, egy pompás fickó, a ki úgy ülte meg a lovat, akár egy centaur, visszaintette őket és dühödött hangon kiáltott az embereire, mint valamely parancsszót. Ezek a lovak közé vágtak és előre ugráltak, de a mi négy emberünk rájuk fogta puszkáját és félreérthetetlenül megállást parancsolt nekik. Ebben a pillanatban Van Helsing és én is fölláttunk a szikla mögött és rájuk fogtuk fegyverünket. A cigányok látva, hogy minden oldalról körül vannak véve, szorosa fogták a gyeplőt és megálltak. A vezetőjüknek egy szavára, a csapat minden tagja fegyvert ragadott, ki kóst, ki meg pisztolyt, a mi épp volt nála és készen tartotta magát a támadásra.

A vezérük egy gyors mozdulattal kiugratta a lovat a csapatból és először a napra mutatva, a mely már nyugovóra hajlott a hegyek fölött, aztán a nem nagy távolságban föltűnt emelkedő Drakula várára mondott valamit, a mit én nem értettem, felelet gyanánt mind a négy emberik levette magát a lóról és a szekérnek rohant. Gyors, elsánts mozdulatukat látva a cigányok vezére, kiáltott egyet; mire emberei rögtön körül fogták a szekeret, egymást taszigálva a nagy igekezetben, hogy gyorsan engedelmeskedjenek a kapott parancsuk. Közöttük az egyik oldalon Jonathánt, a másikon Morris urat láttam, a mint utat akarnak maguknak nyitni a szekérig; nyilvánvalónak látszott, hogy földadatukat napnyugta előtt akarják befejezni.

Semmi sem tarthatta őket vissza. Sem a cigányoknak előtűk villanó kései, sem a mögöttük ordító farkas csorda, a melyre nem is ügyeltek. Jonathán féktelen elsántsága mintha megdöbbenetete volna azokat, a kik

alját állták; ösztön szerűen visszahúzódtak előre és átészertették. Egy szempillantás alatt a szekéren termett és hihetetlennek látszó, emberföltűi erővel fölemelte a nehéz, nagy ládát és a kerék körül szűrtül az utra lökte. Ez alatt Morris ur is körül szűrtül vágtat magát a túlsó oldalra a cigányokon. Az egész idő alatt, noha lélekzetvesztetten figyeltem Jonathánt, Morris urat sem felejtettem szem elől. Láttam kétségbeesett küzködését és láttam a cigányok kését, a mint feléje dőttek, míg ő körül szűrtül vágtat magát rajtuk. Ő elhárította nagy bowie késével a dőféseket és eleinte azt hittem, hogy sértesen maradt, de a mikor Jonathán mellette termett, a ki már leugrott a szekérről, jól láttam, hogy bal kezét az oldalára szorítja és hogy ujjai közül bugyog ki a vér. De még ez sem tartotta őt vissza, mert a míg Jonathán kétségbeesett elsántsággal feszegette a láda tetefének egyik végét nagy késével, ő dühösen esett a másik végének erős bowie késével. A két férfi erőfeszítésének rögtön engedett a láda tetefe, a szögek csikorogva húzódtak ki és a láda födele a földre hullott.

A cigányok ezalatt látták, hogy Godalming lord és Seward doktor gyors tüzelő fegyverének a hatalmában vannak és nem ellenkeztek tovább. A nap már majdnem lecsúszott a hegycsúcsok mögé és az egész csoport hosszú árnyékot vetett a földre. Láttam a grófot a ládában levő földön fekvő, a melynek egy része az esés következtében ellepte őt. Halálosan sápadt volt, mint egy viaszkép és vörös szemű rettenetes bosszúálló tekintettel meredtek az ürbe.

A míg néztem, nyitott szeme a nyugovó napot látta és gyűlölködő tekintete diadalmásra változott.

De ebben a pillanatban suhant és villant

meg Jonathán élesre fent kése a levegőben. Én sikoltottam, látva, hogy mint szeli át egy csapással a gróf nyakát, míg ugyanebben a pillanatban Morris ur hosszú, hegyes kését a gróf szívébe mártotta.

Valóságos csodának tetszett; de ott a szemünk látára, és csaknem egy lélegzet vétele, az egész test porrá vált és eltűnt szemünk elől.

Míg élek, örülni fogok annak, hogy a végső fölösülés e pillanatában, a béke és nyugalomnak oly ékes kifejezését láttam az arcán, a melyre soha sem hittem volna képesnek.

A cigányok nyilván nekünk tulajdonítva a halott ember csudálatos eltűnését, sora vetették magukat és kantárt érezve vágtattak el. A kiknek lovuk nem volt, a szekérré ugráltak és ordítva kiabáltak a lovasok után, hogy ne hagyják őket cserben. A farkasok pedig megtorodulva a lovasok irányában vágtattak el.

Morris ur a földre hanyatlott, fél kezét az oldalán tartva, a másikkra könyökölt. A vér csak úgy ömlött az ujjai közül. Én oda rohantam hozzá, a bűvös kör immár nem tartott vissza; a két doktor is vellem. Jonathán meléje térdelt és a sebesült a vállára hajtotta a fejét. Egy mély sóhajjal fogta kezemet az övébe, a melyik nem volt véres. Szívem kétségbeesését a szememből láthatta, mert rám mosolygott és így szólt:

— Nagyon is holdog vagyok, hogy szolgálhattam önnek! Oh Istenem! kiáltotta el magát hirtelen és ülő helyzetbe erőltetve magát, rám mutatott: Ezért érdemes volt meghalni! Nézzétek! Nézzétek!

A lenyugó nap aranyos fénye világította meg arcomat. A férfiak mind egyszerre hullot-

tak térdre, a mint szemük a haldokló ember mutató ujjának irányát követte. Végső megérőltetéssel még azt mondta:

— Hála legyen Istennek, hogy nem volt minden hiába. Nézzétek! a frissen esett hó nem tisztább az ő homlokánál! Elmuld róla az átok!

És keserves bánatunkra mosolygva és csöndesen halt meg bátor, nemes emberhez illően.

Megjegyzés.

Hét esztendeje annak, hogy mindnyájan keresztül mentünk a lángokon és némelyikünk boldogsága azóta, azt hisszük, hogy megérte az eltűnt szenvedéseket. Minna és én boldogok vagyunk, hogy kis fiunk születése napja ugyanaz, a melyiken Morris Quincey meghalt. Az anyja tudom, hogy titokban meg van arról győződve, hogy vitéz barátunk bátor szellemének egy része belé költözött. Kereszttségben valamennyi barátunk nevére rá ruháztuk, de rendszeren csak Quinceynek hívjuk őt.

Most már, ha a régi idöket szóba hozzuk, valamennyien szomorúság nélkül tekintünk vissza rá, mert Godalming lord és Seward doktor is boldog házias emberek. Van Helsing professzor pedig, kis fiunkat a térdén hímálva, ezt szokta mondani:

— Mindenki azt mondaná, hogy bolondok voltunk, ha elmondanók neki azt a történetet. De mi nem is kívánjuk, hogy elhiggyék. Mi tudjuk, hogy igaz és valamikor ez a kis fiú is megtudja, hogy milyen bátor és elsánts asszony volt az anyja és meg fogja érteni, hogy voltak olyanok, a kik anyyira szerették, hogy mindent kockára tettek érte.

Harker Jonathán.

— Vége. —

tességre jogosit. — **Teologusok Otthona.** A Drakula ennek a hónapnak a közepén fog könyvalakban megjelenni. — **Polg. olv. egyesület.** Somkut. Lobkovitz

Budapesti Hírlap, 4 April 1898: Short announcement that *Drakula* will soon be available in book form.

1898. május 8.

Most jelent meg;

DRAKULA.
Angol regény.

Harker Jonathan naplója.
Irta: **BRAM STOKER.**

—♦ Ára 1 forint. ♦—

Romlott Magyarország.
Országos ünnepléseink alkalmából.

IRTA: **MADÁCH ALADÁR.**
Ára 40 krajcár.

Kaphatók a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában (VIII., Rökk Szilárd-utca 4.) a pénz előleges beküldése esetén vagy utánvét mellett.

Budapesti Hírlap, 8 May 1898. Now appeared: *Drakula*. English novel. Jonathan Harker's Diary. Author: Bram Stoker. Price: 1 Forint.

Szórakoztató könyvek!

Szórakoztató és mulattató olvasmányok ajánljuk:

BALÁZS IGNÁC dr., A vádlottak padján. 23 törvényszéki karcolat
Ára 1 frt.

BEÓTHY LÁSZLÓ, Asszonyok a kaszárnnyában és egyéb elbeszélések. 12 elbeszélés. Ára 1 frt 50 kr.

DOYLE A. CONAN, Gerárd brigadéros. Napoleon korabeli memoárok. Ára 1 frt 50 kr.

RÁKOSI VIKTOR (SIPULUSZ), Verőfény. 12 elbeszélés.
Ára 1 frt 50 kr.

SOMOGYI JÓZSEF, Trenck
Frigyes kalandos élete, közvetlen forrásokból írva. Ára 80 kr.

STOKER BRAM, Drakula. Angol regény. Harker Jonathan naplója.
Ára 1 frt.

SUDERMANN HERMANN,
Egyszer volt . . . Regény.
Ára 1 frt.

Kaphatók a BUDAPESTI HIRLAP kiadóhivatalában, valamint általa minden hazai könyvkereskedésben.

This edition was promoted in further advertisements appearing in *Budapesti Hírlap* in 1898. The book is said to be available at the office of *Budapesti Hírlap* and at domestic bookstores.

— **V. J. Kalocsa.** Cégeket nem ajánlunk. — **W. K. Jászberény.** Bram Stoker Drakula című regénye nálunk jelent meg s egy forintért kiadóhivatalunkban megrendelheti. — **V. P. Felkőszöntök** (80 kr.).

Budapesti Hírlap, 17 October 1898: In the “Messages from the Editor,” Rákosi confirms to a reader that he has published the novel *Drakula* and that it can be ordered at his office for 1 Forint.

STOKER BRAM

DRAKULA.

Angol regény. Harker Jonathan naplója.
Igen vastag kötet, 619 oldal.

—♦ Ára 1 forint. ♦—

Kapható a BUDAPESTI HIRLAP kiadóhivatalában, valamint általa minden hazai könyvkereskedésben.

Budapesti Hírlap, 1 November 1898: The first of a new series of advertisements, describing the book as a “very thick volume, 619 pages.”

**ÉRDEKFESZÍTŐ
REGÉNYEK**

Kaphatók
a **Budapesti Hírlap**
kiadóhivatalában és
általa minden hazai
könyvkereskedésben.

CLARK ALFRÉD
LÓT FELESÉGE
Ára 60 kr.

STOKER BRAM
DRAKULA
Ára 1 frt.

SUDERMANN HERMAN
Egyszer volt...
Ára 1 frt.

A sors játéka
Ára 80 kr.

Most jelent meg!

Budapesti Hírlap, 31 March 1899: A new format of the advertisements for *Drakula*.

STOKER BRAM

Drakula.

Angol regény.

Harker Jonathan naplója.

Igen vastag kötet, 610 oldal.

* Ára 1 forint. *

Kapható a **Budapesti Hírlap**
kiadóhivatalában, valamint ál-
tala minden hazai könyvkeres-
kedésben.

Budapesti Hírlap, 31 March 1899: Still another format of the advertisements for *Drakula*. All three formats were used interchangeably.

Irodalmi újdonságok: ♣ ♣

♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣

Alvinczy Sándor. Kártyások és játékbavlangok. 11 elbeszélés. 2 kor. 40 fill.

Balázs Ignác. A vádlottak padján. 23 történelmi karcolat. 2 kor.

Beöthy László. Asszonyok a kaszárnyában és egyéb elbeszélések. 12 elbeszélés. 3 kor.

Burnay miss. Evelina. Angol regény. 2 kor.

Clark Alfréd. Lót felesége. Angol regény. 1 kor. 20 fill.

Crawford Marion. Korleone. Angol regény. 2 kor.

Doyle A. Conan. Gerard brigádéros. Napoleon korabeli memoárok. 3 kor.

Dózsa Endre. Tied a hatalom. Eredeti regény. 1 kor. 60 fill.

Moty Tamás. Susanne. Eredeti regény. 2 kor.

Papp Dániel. Tündérlak Magyarországon. (Vidám bácskai elbeszélések.) 2 kor. 40 fill.

Rákosi Viktor. Verőfény. 12 humorisztikus elbeszélés. 3 kor.

Sömgyői József. Trenck Frigyes kalandos élete. Közvetlen forrásokból írva. 1 kor. 60 fill.

Stoker Bram. Drakula. Angol regény. Harker Jonathan naplója. 2 kor.

Sudermann Herman. Egyszer volt... Regény. 2 kor.

Tóth Béla. Török történelmi. 10 elbeszélés. 2 kor.

A sors játéka. Angol regény. 1 kor. 60 fill.

Kaphatók a **Budapesti Hírlap** kiadóhivatalában (VIII. Rókk Sallóvá-utca 4. szám) és általa minden hazai könyvkereskedésben.

Budapesti Hírlap, 31 January 1900: The price is given in Crowns now. Already in 1892, the Forint was replaced by the Crown, at a rate of 1:2, but until 1900, it was still allowed to quote prices in Forint.

* (Öt regény.) Öt érdekes regény jelent meg egyszerre a *Budapesti Hírlap* könyvkiadó-vállalatában:

Drakula, Bram Stoker szenzációs tartalmu, fantasztikus regénye egyike azoknak a műveknek, melyek mély barázdát szántanak az olvasó figyelmében és nagyon sok ideig foglalkoztatják a lelket. Ez a regény földöntúli, rejtelmes világba viszi az olvasót, de éppen az a szerző hatalmas, szinte démoni ereje, hogy a modern ember érdeklődését is magával tudja ragadni, néha valóban igézet módjára. A regényben az események drámai módon rohannak előre, a képzeletet a cselekmény fölizgatja, szinte lázba ejti, de sohasem fárasztja. A regény ára két korona.

Budapesti Hírlap, 11 December 1900: An article highlighting five novels that had been published by *Budapesti Hírlap*.

Drakula, the fantastic novel by Bram Stoker containing a thrilling story, is one of those works that leave a deep impression with the reader and occupies the mind for a long time. This novel takes the reader into an arcane, mysterious world, but exactly this is the author's huge, almost demonic power, that he can seize the interest of modern man -- sometimes it is really like a charm. In the novel, the events rush forward dramatically, the story excites the imagination extremely, but it is never tiring. The novel costs two crowns.

A BUDAPESTI HIRLAP TÁRCÁJA.

Képzelt királyok.

— A *Budapesti Hírlap* eredeti tárcája. —

En ezt a cikket egy olvasónk számára írom, a ki éppenséggel, és azt hiszem, nem jog nélkül úgy írja magát alá: egy *hű* olvasója, és hozzánk intézett levelét így fejezi be: De kérem, ne haragudjék, mert én önt igen tisztetem.

Remélem, e sorok alkalmasan meg fogják bizonyítani, hogy nem haragszom és hogy a tisztelet kölcsönös.

A levél írója néhány az utolsó időben megjelent regényünk ellen panaszkodik. Azt gondolja, hogy a *Képzelt királyokat* el sem olvastam; a *Sára története* pongyola nyelvű mindennapi história volt, aztán „a most befejezett, a mult időkbe illő fonóházi mesének is rémséges, az emberi józan észszel össze nem ütköző, lidérenaptárba való rém-fantazmagória!” Ez a *Drakula*. Még az *Ohnet* új regénye is kikap, mely csak most indul meg, mert az édes szentimentális francia egy kissé kétes társaságon kezdi a munkáját. Legyünk nyugodtak. Csak a legkezdete az. A hősei szépek és kedvesek.

Persze, ha valamely irodalmi munka valakinek nem tetszik, azon nem lehet segíteni, legkevesebbé magyarázattal. A mi nem tetszik, nem tetszik, erről nem tehetünk. Lehet valami akármilyen jó, ha nekem nem tet-

szik, nem izlik, hasztalan minden. De nem szabad hinnem, hogy másnak sem tetszik s ez intsen türelemre. *Sára történetének* nagy olvasó közönsége van, nemcsak itthon, külföldön is. Most jelenik meg egy külföldi német ujságban. És a *Drakula!* Soha még annyit nem szídtak regényt, mint ezt. És soha oly lázasan nem vártak még regényt, mint ennek a folytatását. Miért? Az oka egyszerű. A hóbortos analízis és a piszkos és illetlen realizmus idejében egy rendkívüli tehetségű amerikai író fogja magát és visszamegy elmúlt idők rémvilágába. És a modern regényírás minden művészetével és virtuozitásával dolgozza föl tárgyát. Ez a könyv az **amerikai** könyvpiac egyik szenzációja volt az idén. Hallatlanul olvasták, szinte falták. A legérdekesebb dolog ránk nézve, a kik az izlést és az érdeklődést irodalmi dolgok iránt rendszeren figyeljük, kipróbálni, miképpen reagál rá a magyar olvasó közönség. Igen érdekes és tanulságos dolog ez. Megszereztük, kiadtuk s megértük, hogy levelekben szídtak bennünket érte a jó izlés és a nők éjjeli álma érdekében, de telefonon is kérdezték a — folytatást. Megértük, hogy a főszerzőnk, mikor a levonásokat átadta a korrektornak nem azzal köszöntötte, hogy jó estét kívánok, hanem így szólt: Gondolja csak, Lucy is — meghalt. És a korrektor elsápadt és kiragadta a szedő kezéből a regénylevonatot s elolvasta, mielőtt a javításhoz látott volna.

De nekem mindez nem fáj, nekem a *Képzelt királyok* fáj. Ez a regény most jelent meg két kötetben Singer és Wolfnerrel s én éppen olvasásába voltam elmerülve, a mikor

Mai számunk 18 oldal.

Budapesti Hírlap of 5 April 1898, frontpage: Editor Jenő Rákosi explains and defends his decision to publish *Drakula* in his newspaper.

And Dracula! Never has a novel been scolded that much. And no novel has ever been waited for so feverishly such as this one to continue. Why? The reason is simple. In the days of capricious analysis and indecorous realism, one exceptionally talented American writer decides to return to the foregone times of an uncanny world. With all the art and virtuosity of modern novel writing he elaborates his subject. This book was a sensation on the US book market this year. The people read it with unbelievable greed, almost devouring it. The most interesting thing for us, who have the taste and interest in literary matters, was to test, how the Hungarian audience would react. It was a very interesting and instructive experience. We got the material, and we released it, and we could experience that some people scolded us in their letters for the sake of protecting good taste and the nightly dreams of women, but asked on the phone as well about the next episode. We experienced that when our chief typesetter brought the galley proofs to the proofreader; he did not say “good evening” but said: “Just think, Lucy as well — died.” And the proofreader turned pale and grabbed the galleys of the story from the hands of the typesetter and read it completely before making the corrections.

As we see, Rákosi calls Stoker an “exceptionally talented American writer” and reports that the book was “a sensation on the U.S. book market.” Obviously, the translator and publisher was not aware that Stoker was an Irishman living in London, and that the book was published in England, not in the U.S. See also note 2 on p. 6.

Revisions 2 July 2016: Replaced two apostrophes and two hyphens; changed capitalisation of two words; added a note on p. 6; original italics in text on p. 6 restored; changed “pre-print version” to “galley proofs” and “galleys” respectively; changed “in to “on”; changed “American” to “US”; extended the note on p. 11.

Revisions 11 May 2017: Replaced “1899” by “1897” and added “— (Our new novel.)” and “English” on p. 6; replaced “US” by “U.S.” on p. 5 and p. 11.

Revisions 27 January 2022: p. 1 - Added space in date; p. 6 - replaced “had” (after “*Trilby*”) with “did”; p. 5 & 11 - changed “U.S.” back to “US” (in accordance with CMOS); p. 11 - changed “Juli” to “July.”